

Georges Braque: Maisons à l'Estaque (1908)

ΚΥΒΙΣΜΟΣ 1907-1914

Το μάθημα του Cézanne, που γίνεται ευρύτερα γνωστό στο σύνολό του με την αναδρομική έκθεση που διοργανώνεται το 1907 (ένα χρόνο μετά το θάνατό του), ασκεί μεγάλη επίδραση στους νεαρούς τότε Braque και Picasso. Ο Cézanne είχε προχωρήσει στην ερμηνεία της πραγματικότητας με την αναγωγή των μορφών σε καθαρά σχήματα, και στη δημιουργία ενός έργου που κατέχεται από αρμονικές σχέσεις παράλληλες με αυτές της φύσης και όχι ενός έργου που να μιμείται την εξωτερική της εικόνα. Σημαντική, επίσης, είναι η «ανακάλυψη» από τον Picasso της Ιβηρικής γλυπτικής και κυρίως της Νέγρικης τέχνης. Ο Picasso αφαιρεί από την Αφρικανική γλυπτική τον εξωτισμό με τις φιλολογικές πλευρές του και κρατάει την αμεσότητα που εκφράζεται με τις καθαρές φόρμες.

Στη συνέχεια, στον Αναλυτικό Κυβισμό (1909-12), οι ζωγράφοι προχωρούν σε μια οπτική ψηλάφηση του αντικειμένου, του οποίου το περίγραμμα διαλύεται και η δομή του διαστέλλεται και θρυμματίζεται πάνω στην επιφάνεια του μουσαμά. Ο χρόνος και η διαδικασία της όρασης γίνονται πιο σημαντικά από το αποτέλεσμα της στα κυβιστικά έργα που συμπυκνώνουν την γνώση που έχουμε για τα αντικείμενα και τον κόσμο, μια γνώση που προκύπτει ως σύνθεση των πολλαπλών επιμέρους θεάσεών τους.

Αργότερα, στο συνθετικό κυβισμό (1912-14), οι καλλιτέχνες προχωρούν σε ένα διανοητικό μαστόρεμα και απελευθερωμένοι από τη δέσμευση της οπτικής αναπαράστασης του φυσικού κόσμου, προχωρούν σε συνθέσεις από τα καθημερινά υλικά που τους περιτριγυρίζουν (εφημερίδες, εισιτήρια, κ.α.) τα οποία ζωγραφισμένα ή πραγματικά ενσωματώνονται στην επιφάνεια του πίνακα συνθέτοντας μια νέα γλώσσα πρόσβασης και εμπειρίας της πραγματικότητας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ

- Pablo Picasso (1881-1973)
- Juan Gris (1887-1927)
- Albert Gleizes (1881-1953)
- Georges Braque (1882-1963)
- Fernand Leger (1881-1955)

- Jean Metzinger (1883-1956)
- Robert Delaunay (1885-1941)
- Guillaume Apollinaire (1880-1918)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Apollinaire, Guillaume, **Οι Κυβιστές Ζωγράφοι: Αισθητικοί Στοχασμοί**, Νεφέλη, Αθήνα, 1983 (Apollinaire, Guillaume, *Les Peintres Cubistes: Meditations Esthetiques*, Cailler, Geneve, 1950)
- Cerulage, Maurice, **Ο Κυβισμός**, Ζαχαρόπουλος, Αθήνα, 1992 (Cerulage, Maurice *Le Cubism*, Presses Universitaires de France, 1963)
- Κοξ, Νηλ, **Κυβισμός**, Καστανιώτης, Αθήνα, 2003 (Phaidon, London)
- Rubin, William, **Picasso and Braque: Pioneering Cubism**, Museum of Modern Art, New York, 1989
- Harrison, Francina, Perry, **Primitivism, Cubism, Abstraction. The Early Twentieth Century**, 1994, New Haven and London, Yale University Press
- Zelevansky, Lynn, (ed.), **Picasso and Braque: A Symposium**, Museum of Modern Art, New York, 1992
- Rosenblum, Robert, **Cubism and Twentieth Century Art**, Abrams, New York, 1977 (1960)
- Fry, Edward, **Cubism**, Thames & Hudson, London, 1966
- John Golding, John, **Cubism: A History and an Analysis, 1907-1914**, G. Wittenbom, New York, 1959
- Green, Christopher, **Juan Gris**; Yale University Press, New Haven and London, 1992
- Green, Christopher (ed.), **Picasso's Les Femmes d'Alger (O. J. R. Version O), 1897-1908**; Cambridge University Press, Cambridge, 2001
- Gerhardus, Maly and Dietfried, **Cubism and Futurism: The Evolution of the Self-sufficient Picture**, Phaidon, Oxford, 1979
- Krauss, Rosalind, **The Picasso Papers**, Straus & Giroux. New York, 1998
- Leighton, Patricia, **Re-Ordering the Universe: Picasso and Anarchism, 1897-1914**, Princeton University Press, Princeton, 1989
- Poggi, Christine, **In Defiance of Painting: Cubism; Futurism, and the Invention of Collage**, Yale University Press, New, Haven and London, 1992

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μία επιλογή από ενδιαφέροντα κείμενα για τον Κυβισμό και τους κυβιστές ζωγράφους από την **Καθημερινή**

- Ο επαναπατρισμός του Πικάσο (Καθημερινή, 25.8.2006) http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_civ_178996_25/08/2006_195256
- Ο Κυβισμός ως Ζωγραφική Τομή (Καθημερινή, 17.2.2006) http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_civ_850378_17/02/2006_174161

- Ζορζ Μπρακ και Κυβισμός: Ο ζωγράφος που εκμηδένισε όλες τις οφθαλμαπάτες της αναγεννησιακής προοπτικής (Καθημερινή, 4.8.2005) http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_389146_04/08/2005_152397
- Ο Κυβισμός και η ιστορία του στην τέχνη (Καθημερινή, 9.12.2004) http://www.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_960219_09/12/2004_126277
- Ήταν ο κυβισμός απλώς ένα στυλ; (Καθημερινή, 29.7.2004) http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_137485_29/07/2004_110902